

Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamus teemal “Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa piiriülese koostöö rühmitus (EGCC)”

KOM(2004) 496 (lõplik) — 2004/0168 (COD)

(2005/C 255/15)

8. novembril 2004 otsustas Euroopa Liidu nõukogu vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 262 lõikele 2 konsulteerida Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteega ülalmainitud teemal.

Majandus- ja rahaliidu ning majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse sektsioon, kellele tehti ülesandeks komitee vastavateemalise töö ettevalmistamine, võttis oma arvamuse vastu 18.märtsil 2005 (raportöör: hr NOLLET).

Komitee 416. täiskogu istungil 6.–7. aprillil 2005 (6. aprilli istungil) võttis Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee 118 poolt ja 2 vastuhäälega, erapooletuks jäi 6, vastu järgmise arvamuse

1. Sissejuhatus

1.1. Esimesel mail 2004 avanes uus lehekülj Euroopa ajaloos.

1.2. Pärast pikka ettevalmistusperioodi liitusid Euroopa Liidu viieteistkümne liikmega kümme uut riiki. See sündmus pakub uusi võimalusi ja arenguperspektiive. Suurendamaks oma tõhusust, peavad liidu institutsioonid senisest enam lähenema kodanikele ning kohalikule, piirkondlikule ja ühenduse elule. See eeldab suurema tähelepanu osutamist ühenduse õigusloome kvaliteedile.

1.3. Kõnealuse dialoogi süvendamiseks ja uutele väljakutsetele vastamiseks on uue õigusliku vahendi loomine piiriüleseks koostööks esmatähtis.

1.4. 14. juunil 2004 võttis komisjon vastu ettepanekud 5 uue määruse kohta, mis käsitlevad struktuurifondide ja -vahendite ajakohastamist perioodil 2007–2013, sealhulgas ettepaneku uue määruse kohta, millega luuakse Euroopa piiriülese koostöö rühmitus (EGCC).

1.5. Komisjoni jaoks kujutab EGCC endast pragmaatilist vastust liikmesriikide poolt väljendatud soovile. Komisjon pakub välja vabatahtliku vahendi piiriülese juhtimisstruktuuri loomiseks.

1.6. Komisjon ei sea kahtluse alla liikmesriikidele delegeeritud volitusi. Liikmesriigid on vastutavad struktuurifondide kasutamise eest.

1.7. Tundes asjaolusid, ei tahtnud komisjon laskuda kokkuleppe üksikasjadesse. Ta jätab asjaomastele osalejatele õiguse vastu võtta oma põhikiri.

1.8. Komisjoni seisukoht on, et liikmesriikidel on õigus minna kaugemale. EGCC on vabatahtlik.

1.9. Käesoleva arvamuse eelnõu väljatöötamise jooksul peab komisjon edastama EMSKle täiendava selgituse õiguslike aspektide kohta.

1.10. Komisjon loobus teadlikult taotlemast kõnealuse uue vahendi (EGCC) abil reguleerida teisi rahanduslikke aspekte. EPKR valib ise ühe oma liikmesriigi maksusüsteemi.

1.11. Komisjon ei taotle ühtlustamist ja kinnitab seega, et ta ei soovinud koostada üksikasjalikumast määrust. *EMSK töörühma arutelul ei tõstatatud maksualase ühtlustamise küsimust, kuid komisjoni kõnealune seisukoht ei lahenda halduse lihtsustamise probleemi.*

1.12. Komisjon ei soovinud liikmesriikide eest nende tööd ära teha ja toonitab seega, et EGCC on ja jääb subsidiaarsuse elluviimise vahendiks.

1.13. Oma kogemuse alusel leiab komisjon, et üksikasjalikku mudelit on võimatu koostada.

1.14. Komisjon on seisukohal, et NGOdel (VVOdel) ei ole avalike asutuste pädevust.

1.15. Komisjon on seega ette näinud ainult miinimumraamistikku. Näiteks võivad kasusaajateks olla kõrgemad õppeasutused.

1.16. Komisjon kinnitab, et struktuurifondidest kasu saamiseks ei pea kuuluma EGCCsse.

1.17. Komisjon peab oma Euroopa piiriülese koostöö rühmitust loova määruse eeliseks, et see hakkab kehtima alates aastast 2007, ilma et oleks tarvis ära oodata võimalikke seadusemuudatusi liikmesriikides.

1.18. Regioonide komitee on määruse kohta esitanud arvamuse, mis selle üldjoontes heaks kiidab, ning esitab mõned muudatusettepanekud, eelkõige järgmise: regioonide komitee soovib muuta uue õigusliku vahendi nime, asendades EGCC — Euroopa piiriülese koostöö rühmitus — Üle-euroopalise koostöö liiduga (ATC). Regioonide komitee leiab, et uue nimetuse eeliseks on see, et ta võimaldab kasutada kõnealust õiguslikku vahendit riikidevaheliseks koostööks, mis on määruse ettepaneku artikli 1 mõttes piirkondadevaheline.

2. Üldised tähelepanekud

2.1 EMSK on võtnud teatavaks ettepaneku määruse kohta, millega luuakse Euroopa Piiriülese koostöö rühmitus (või siis Üle-euroopalise koostöö liit, nagu soovib regioonide komitee).

2.2 Üldiselt nõustub EMSK Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekuga, millega luuakse Euroopa piiriülese koostöö rühmitus EGCC ning sellega taotletavate eesmärkidega.

2.3 EMSK võtab teadmiseks Euroopa komisjoni argumendid ja eelkõige EGCC loomise vabatahtlikkuse.

2.3.1 EGCC aitab oma loomult kaasa piiriülesele koostööle, näiteks finantsvõrgustike tasandil.

2.3.2 EGCC võib hõlmata erinevaid partnereid paljudes riikides. Arvestades ühenduse maa- ja merepiiride arvu laienemisejärgset suurenemist, on tarvis ühenduse piirkondadevahelist koostööd soodustada.

2.3.3 EGCC ei ole piirav ning ei ole takistuseks kaugleulatuvamatele koostöölepetele. EGCC ei asenda euroregiooni.

2.4 EMSK toetab Euroopa komisjoni algatust luua uus õiguslik vahend koostöö lihtsustamiseks. Nende täiendavate määruste eesmärk on lihtsustada tõhusat koostööd, kuid kahjuks puudub täpsem säte nii sotsiaalpartnerite kui ka teiste asjakohaste kodanikuühiskonna organisatsioonide osalemise kohta järelepingutes.

2.5 Pealegi jääb kõnealuse sätte õiguslik alus mitmemõtteliseks. Tuleks täpsemalt selgitada suhteid FEDERi (artikkel 18) ja EGCC vahel, eriti juhtudeks, kus liikmesriigid annavad juhtimis-pädevuse üle EGCCle.

2.6 EMSK soovib ka uurida, kas juhtimis- programmide koostamisele, kontrollile ja teostamisele esitatavad nõudmised võimaldavad liikmesriikidel teha tõhusat koostööd ja õppida Interreg- programmide kogemustest. Väljatöötatud programmide koostamise ja dokumenteerimismenetlusi (esialgselt perioodiks 2007-2013) tuleb kasutada nii kodanike ja tööturu osapoolte kui ka teiste asjakohaste kodanikuühiskonna organisatsioonide osaluse parendamiseks. Rakendussäte avalikkust toimivatest programmidest teavitamiseks (artikkel 12 lõige 6d) peab seega koostatama tähtaegselt.

2.7 EMSK leiab, et EGCC võib kahtlemata olla kasulik vahend piiriülese koostöö edendamiseks ja pakkuda lahendusi paljudele riiklikele probleemidele.

2.8 Siiski väljendab EMSK teatavaid kahtlusi EGCC tunnustamise osas finantsmenetluste seisukohalt ja riiklike haldusastutuste poolt.

2.9 Struktuurifondidest oodatakse, et nad oleksid abivahendiks neile arenguga seotud osalejatele, kes kodanike kõige laiaulatuslikumal osavõtul loovad rakendusstrateegiat. Kohalikke ja piirkondlikke majandus- ja sotsiaalosalajaid tunnustatakse arenguga kõige otsesemalt seotud osajatena. Oleks oluline, et neid selgesõnaliselt seostataks EGCC loomisega.

2.10 EMSK peab piiriülest koostööd eluliselt oluliseks. Komisjon peaks hoolimata sellest, et EGCC on vabatahtlik, esitama huvitatud osapoolte jaoks vastava mudeli. Kõnealune mudel ei peaks enesest kujutama lisapiirangut tulevastele EGCCdele, vaid pigem hea tava ja toetusmudelit EGCC loomisel.

2.11 EMSK toonitab, et määruse ettepanekus ei käsitleta üht olulist punkti. Küsimus on finantsjuhtimises. EGCC peaks täpselt selgitama Euroopa fondide haldamise aspekte.

2.12 Kõnealune selgitus ei seaks küsimuse alla juba kehtivaid reegleid, mis reguleerivad liikmesriikide rahalisi kohustusi. Samas on EEGC mõtteks lihtsustamine: arvete põhjendamiseks ja haldamiseks tuleks esitada paindlikumad menetlused.

3. Erimärkused

3.1 EMSK teeb kõnealuselt selgitusvajadusest lähtudes komisjonile järgmised muudatusettepanekud:

3.1.1 Artikkel 1, lõige 3:

EGCC eesmärk on edendada ja soodustada piiriülese koostööd liikmesriikide ja samuti piirkondlike ja kohalike omavalitsuste vahel LISADAJa majanduslike ja sotsiaalsete osalejate kui ka teiste asjakohaste kodanikuühiskonna organisatsioonide vahel tugevdamiseks majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust.

3.1.2 Artikkel 2:

EGCC võivad kuuluda liikmesriigid ja piirkondlikud ning kohalikud omavalitsused ja teised avalikud ja kohalikud organid LISADA ja majanduslikud ja sotsiaalsed osalejad kui ka teisi asjakohased kodanikuühiskonna organisatsioonid, edaspidi "liikmed".

3.1.3 Artikkel 4, lõige 5:

Kokkuleppes määratakse kindlaks selle tõlgendamisel ja rakendamisel kohaldatav õigus LISADA järgides Euroopa määrusi ja

liikmesriikide kahepoolseid maksukokkuleppeid, oodates maksualast ühtlustamist Euroopas.

Komisjon peaks seda täpsustama.

3.1.4 Artikkel 5

LISADA personalijuhtimisel tuleb rangelt järgida tegevuskohta (või -kohti), Euroopa õigusakte ja kohalduvaid sotsiaal- ja maksualaseid õigusakte.

4. Kokkuvõte

4.1 EMSK on seisukohal, et EGCC on vajalik vahend ning et hea teavituse ja arusaamise tagamiseks peaks komisjon välja pakkuma tehnilise ja õigusliku soovitusliku raamistiku. Tegemist on kahe põhimõiste eristamisega, ühelt poolt õiguslikud ja teiselt poolt strateegilised aspektid.

4.2 EMSK soovitab taotleda tõelist järjekindlust, ületamaks olulised raskused, millega liikmesriigid ja piirkondlikud ning kohalikud omavalitsused piiriüleste, riikide- ja regioonidevaheliste koostöötoimingute elluviimisel ja juhtimisel erinevate siseriiklike õigussüsteemide ja protseduuride raames on silmitsi olnud.

Brüssel, 6. aprill 2005

Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee
president
Anne-Marie SIGMUND
